

KAMER VOOR ONPARTIJDIGHEID EN
BESCHERMING VAN MINDERJARIGEN

**ZAAK PARTIJ VAN DE ARBEID
t. NV VLAAMSE RADIO- EN
TELEVISIEOMROEPORGANISATIE**

(dossier nr. 2014/140)

BESLISSING
nr. 2014/025

28 mei 2014

In de zaak van de Partij van de Arbeid tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie,

De Vlaamse Regulator voor de Media (kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen), samengesteld uit:

Dhr J. KAMOEN, *voorzitter*,
Mevr D. DE POOT,
Dhr L. HELLIN,
Dhr R. OTTEN,
Dhr H. VAN HUMBEECK,
Dhr T. VAN POPPEL, *leden*

en Mevr M. VAN LOKEREN, *griffier*,

Na beraadslaging op 28 mei 2014,
Neemt op dezelfde datum de volgende beslissing:

FEITEN EN PROCEDURE

1. Met een aangetekende brief van 24 april 2014, dient de Partij van de Arbeid (hierna: PVDA+), met kantoren Lemmonierlaan 171 te 1000 Brussel, vertegenwoordigd door haar voorzitter P. Mertens, een klacht in bij de Vlaamse Regulator voor de Media (hierna: VRM) tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (hierna: VRT), met maatschappelijke zetel Auguste Reyerslaan 52 te 1043 Brussel.

De klacht heeft betrekking op de uitsluiting van PVDA+ uit 'Stemtest 2014', de online stemtest die op 22 april 2014 werd gelanceerd op onder meer de nieuwswebsite van VRT: www.deredactie.be. VRT is, aldus PVDA+, één van de mediapartners aan Vlaamse zijde bij de stemtest, die door verschillende universiteiten werd gemaakt voor de verkiezingen van 25 mei 2014.

Volgens PVDA+ werd zij niet in de stemtest opgenomen "[...] *omwille van het feit dat de PVDA+ nog geen vertegenwoordigers heeft in de federale en regionale parlementen.*" PVDA+ meent "*dat deze uitsluiting in strijd is met het principe dat stelt dat alle programma's met een algemeen informatieve inslag en alle informatieve programmaonderdelen in een geest van politieke en ideologische onpartijdigheid moeten worden verzorgd*", zoals bepaald in artikel 39 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie (hierna: het Mediadecreet).

2. VRT heeft met een aangetekende brief en per e-mail van 9 mei 2014, gereageerd op de voornoemde klacht.

3. PVDA+ en VRT zijn conform de voorgeschreven termijnen rechtsgeldig en aangetekend uitgenodigd voor de hoorzitting van 28 mei 2014.

De partijen zijn op 28 mei 2014 gehoord door de Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen van de VRM: PVDA+ wordt vertegenwoordigd door P. Mertens, voorzitter en bijgestaan door I. Flachet en D. Pestieau, medewerkers; VRT wordt vertegenwoordigd door H. Minjauw, juridisch adviseur en C. Voet, hoofdredacteur.

TOEPASSELIJKE REGELS

4.1. Artikel 2 van het Mediadecreet bepaalt:

"In dit decreet wordt verstaan onder: [...]

26° omroepdienst :

a) een dienst als vermeld in artikelen 49 en 50 van het verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, die valt onder de redactionele verantwoordelijkheid van de aanbieder van de dienst, met als hoofddoel de levering aan het algemene publiek van audiovisuele of auditieve programma's ter informatie, vermaak, educatie of met culturele inslag, via elektronische communicatienetwerken; en/of

b) de commerciële communicatie;

[...]

31° programma : een reeks bewegende beelden, al dan niet met geluid, of een reeks van klanken of geluiden, die een afzonderlijk element van een door een omroeporganisatie opgesteld schema of een catalogus vormt; voorbeelden van programma's zijn bioscoopfilms, sportevenementen, komische series, documentaires, kinderprogramma's en origineel drama;"

4.2. Artikel 39 van het Mediadecreet luidt als volgt:

"In de programma's wordt elke vorm van discriminatie geweerd. Het programma-aanbod verloopt zo dat het geen aanleiding geeft tot discriminatie tussen de verschillende ideologische of filosofische strekkingen.

De informatieprogramma's, de mededelingen en de programma's met een algemeen informatieve inslag, en alle informatieve programmaonderdelen worden in een geest van politieke en ideologische onpartijdigheid verzorgd.

Dit artikel is eveneens van toepassing op teletekst."

4.3. Artikel 218, § 3, eerste lid, van het Mediadecreet schrijft voor:

“§ 3. De kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen doet uitspraak over geschillen die gerezen zijn naar aanleiding van de toepassing van artikel 38, 39, 42, 44, 45, 72, 5°, artikel 176, 1°, en artikel 180, § 6.”

4.4. Artikel 12, eerste lid, 4°, van het besluit van de Vlaamse regering van 30 juni 2006 betreffende de procedure voor de Vlaamse Regulator voor de Media (hierna: het Procedurebesluit) gaat als volgt:

“Om ontvankelijk te zijn, moet een bij de Regulator ingediende klacht aan de volgende voorwaarden voldoen: [...]

4° het onderwerp van de klacht aangeven, met een uiteenzetting van de redenen waarop ze steunt en met vermelding van de persoon tegen wie de klacht is gericht. Als de klacht betrekking heeft op een radio- of televisieprogramma, moet de uitzending waartegen wordt opgekomen worden aangewezen met vermelding van de dag en het uur waarop de uitzending heeft plaatsgehad;”

A. Argumenten van PVDA+

5. Bevoegdheid van de VRM

Volgens PVDA+ is de VRM, *in casu* de Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen, op grond van artikel 218, § 3, eerste lid, (in samenlezing met artikel 39) van het Mediadecreet, bevoegd om te waken over de onpartijdigheid op de Vlaamse radio en tv.

PVDA+ is van mening dat ‘Stemtest 2014’ een programma is, zoals bedoeld in artikel 39 van het Mediadecreet, waarvoor VRT verantwoordelijk is.

PVDA+ voert aan dat VRT - als één van de voornaamste mediapartners van het samenwerkingsverband achter de stemtest – mee de criteria heeft bepaald over welke partijen zouden worden opgenomen in de stemtest. ‘Stemtest 2014’ wordt *gehost* op de website van VRT, die er uitgebreid promotie rond voert, waardoor de burger duidelijk de boodschap krijgt dat de stemtest deel is van de programmatie van VRT.

PVDA+ meent dat het feit dat de stemtest via het internet werd aangeboden, op de website www.deredactie.be van VRT, niet impliceert dat het Mediadecreet, en artikel 39 in het bijzonder, niet van toepassing zou zijn. Tijdens de hoorzitting merkt PVDA+ op dat er bovendien ruimschoots publiciteit is gemaakt voor de stemtest in een hele reeks programma’s van VRT. ‘Stemtest 2014’, met de zes daarin opgenomen partijen, heeft als *framing* gediend voor de VRT-programma’s rond de verkiezingen van 25 mei 2014.

6. *Belang PVDA+*

PVDA+ is van mening dat haar uitsluiting uit 'Stemtest 2014' verstrekende gevolgen heeft en uiterst schadelijk is voor de partij en haar kandidaten. In het verleden is gebleken dat de test door honderdduizenden mensen wordt ingevuld en zij veel belang hechten aan het resultaat. Aangezien de deelnemers aan de test nooit PVDA+ als resultaat kunnen krijgen, wordt het signaal gegeven dat PVDA+ niet bestaat en niet opkomt bij de verkiezingen op 25 mei 2014.

7. *Schending artikel 39 van het Mediadecreet*

Volgens PVDA+ vloeit het principe van de onpartijdigheid voort uit het grondwettelijke gelijkheidsbeginsel. Het vereist dat bij de verkiezingen alle partijen gelijk aan de start komen en ook min of meer gelijke toegang krijgen tot de media.

PVDA+ voert aan dat de vrijheid om criteria te bepalen waar partijen aan dienen te voldoen om te kunnen deelnemen aan een programma of te worden opgenomen in een initiatief zoals 'Stemtest 2014' niet onbegrensd is, rekening houdend met het discriminatieverbod en de plicht tot onpartijdigheid.

Het gehanteerde uitsluitingscriterium voor PVDA+, met name het nog niet hebben van federale of regionale verkozenen, is volgens PVDA+ weliswaar objectief, maar niet redelijk te verantwoorden en in elk geval inhoudelijk misleidend. Een stemtest moet volledig en representatief zijn. Dat de stemtest te ingewikkeld zou worden door opname van alle kleine partijen is niet houdbaar, mede gelet op het feit dat PVDA+ in een vorige versie van de stemtest wel was opgenomen. Bovendien tonen voorbeelden uit het binnen- en buitenland aan dat stemtesten met meer dan zes partijen technisch mogelijk zijn. Dergelijke uitsluiting vergroot het onevenwicht dat bestaat tussen de grote en kleine partijen nog meer, wat hun toegang tot de publieke ruimte betreft. Door het specifieke karakter van de stemtest kan de afwezigheid van een partij bij de test niet worden gecompenseerd in andere programma's.

B. Argumenten van VRT

8. *'Stemtest 2014'*

VRT licht toe dat 'Stemtest 2014' een online internettool is die werd ontwikkeld vanuit een universitair initiatief, waarbij VRT één van de mediapartners is. Deelnemers aan de stemtest beantwoorden een aantal stellingen, geven aan welk belang zij aan diverse beleidsdomeinen toekennen en krijgen op die basis een aanduiding in welke mate hun opvattingen aansluiten bij de partijprogramma's van de in de test opgenomen politieke partijen.

De Universiteit Antwerpen (Prof. Dr. S. Walgrave) en de Université Catholique de Louvain (Prof. Dr. B. Rihoux) zijn de initiatiefnemers en verantwoordelijken van de stemtest. Zij treden op namens en in overleg met een netwerk van vijf universiteiten verenigd in het Partirep-consortium. De mediapartners - omroepen (VRT en RTBF) en krantenuitgevers (Mediahuis en IPM) - zorgen onder meer via hun websites mee voor de verspreiding van de stemtest.

VRT geeft voorbeelden van soortgelijke stemtesten in Vlaanderen naar aanleiding van de verkiezingen op 25 mei 2014.

9. Bevoegdheid van de VRM

VRT verwijst naar beslissing nr. 2014/009 van 3 april 2014 van de voorzitter van de Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen waarin een klacht van PVDA+ tegen 'Stemtest 2014' kennelijk onontvankelijk werd verklaard, omdat de klacht geen uitgezonden programma als voorwerp had. VRT meent dat de VRM onbevoegd blijft ten aanzien van deze hernieuwde klacht.

VRT voert aan dat het feit dat zij als Vlaamse omroeporganisatie mediapartner is bij 'Stemtest 2014' de VRM niet bevoegd maakt voor een internetapplicatie van de UAntwerpen en de UCL, ook al is er via een website van VRT een toegang naar de bedoelde stemtest.

Bovendien is de online stemtest, aldus VRT, geen radio- of televisieprogramma en heeft de VRM zich steeds afzijdig gehouden van loutere internetapplicaties. 'Stemtest 2014' wordt volgens VRT ook niet in de televisieprogramma's naar aanleiding van de verkiezingen op 25 mei 2014 afgelegd. Het verbod op discriminatie en de plicht tot onpartijdigheid bedoeld in artikel 39 van het Mediadecreet is van toepassing op omroepdiensten en het programma-aanbod en de (informatie)programma's van omroeporganisaties. Een stemtest van een derde, die louter een internettoepassing is en bestaat uit opeenvolgende pancartes waarop een knop "eens/oneens/geen mening" kan worden aangeklikt, is volgens VRT geen audiovisueel of auditief programma, en dus ook geen omroepdienst in de zin van artikel 2, 26° en 31°, het Mediadecreet.

Volgens VRT is de Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen onbevoegd ten aanzien van voorliggende klacht. De klager had andere procedures of fora, zoals de Raad voor de Journalistiek, kunnen overwegen.

10. Schending artikel 39 van het Mediadecreet

VRT is van mening dat ze zich niet schuldig heeft gemaakt aan discriminatie, noch partijdig is geweest in haar informatieprogramma's door 'Stemtest 2014' aan te bieden waarin PVDA+ niet is opgenomen.

Volgens VRT wordt de klacht in de eerste plaats gerelativeerd door het feit dat geen klacht werd ingediend tegen de Franstalige versie van de voornoemde stemtest, terwijl PVDA+, of Parti du Travail de Belgique (PTB), een unitaire Belgische partij is. Bovendien heeft RTBF de stemtest wel als onderdeel opgenomen in één van haar verkiezingsprogramma's.

VRT voert vervolgens aan dat het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel niet betekent dat iedereen gelijk moet worden behandeld, maar wel dat partijen die zich in gelijke omstandigheden bevinden gelijk moeten worden behandeld. Aangezien het ondoenbaar was om in de kwalitatief hoogstaande en complexe 'Stemtest 2014' alle politieke partijen over het hele land op te nemen, wegens gebrek aan middelen en mensen, zijn enkel de politieke partijen erin opgenomen die voldoen aan volgend criterium: lijsten indienen in alle kieskringen én parlementaire vertegenwoordigers hebben. Dit criterium is volgens VRT objectief, makkelijk waarneembaar en duidelijk, waardoor het geenszins discriminerend is. Dit criterium was in ieder geval duidelijk gecommuniceerd, onder meer in de 'Veelgestelde vragen' bij 'Stemtest 2014', zodat het publiek hierover niet is misleid.

VRT is bovendien van mening dat de beoordeling van artikel 39 van het Mediadecreet moet gebeuren vanuit het gehele programma-aanbod en dat de berichtgeving van VRT rond de verkiezingen 2014 zeer ruim is en ook PVDA+ vaak aan bod laat komen.

C. Beoordeling

11. Bevoegdheid van de VRM

De Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen doet overeenkomstig artikel 218, § 3, eerste lid, van het Mediadecreet uitspraak over geschillen die gerezen zijn naar aanleiding van de toepassing van onder meer artikel 39 van het Mediadecreet.

Het discriminatieverbod en de verplichting tot onpartijdigheid bedoeld in artikel 39 van het Mediadecreet is van toepassing op omroepdiensten. Omroepdiensten vormen een subcategorie binnen de ruimere categorie van omroepactiviteiten (artikel 2, 25°, van het Mediadecreet), die het gehele Vlaamse bevoegdheidsdomein op het vlak van radio-omroep en televisie bestrijkt, in overeenstemming met de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof.¹ De definitie van omroepdiensten (artikel 2, 26°, van het Mediadecreet) is gebaseerd op de definitie van audiovisuele mediadienst, als omschreven in de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten.² Deze definitie is technologie-neutraal wat de gebruikte infrastructuur, de

¹ Ontwerp van decreet betreffende de radio-omroep en televisie, *Parl.St.* VI.Parl. 2008-2009, nr. 2014/1, p. 19.

² Richtlijn 2010/13/EU van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2010 betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten (gecodificeerde versie), *Pb.L.* 15 april 2010, afl. 95, 1.

gebruikte netwerken of de eindapparatuur betreft. Dit impliceert dat ook websites en andere online toepassingen onder het toezicht van de VRM kunnen ressorteren en binnen het toepassingsgebied van het Mediadecreet kunnen vallen, indien het omroepdiensten betreft, wat, zoals hierna zal blijken, te dezen niet het geval is.

Eén van de vereisten om van omroepdiensten te kunnen spreken, is dat er programma's worden geleverd, zoals ook blijkt uit de formulering van artikel 39 van het Mediadecreet. Een programma wordt op zijn beurt gedefinieerd in artikel 2, 31°, van het Mediadecreet als *“een reeks bewegende beelden, al dan niet met geluid, of een reeks van klanken of geluiden, die een afzonderlijk element van een door een omroeporganisatie opgesteld schema of een catalogus vormt; voorbeelden van programma's zijn bioscoopfilms, sportevenementen, komische series, documentaires, kinderprogramma's en origineel drama.”*

De Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen beschouwt 'Stemtest 2014' niet als een programma in de zin van het Mediadecreet. Het gaat immers niet om een reeks bewegende beelden, “te vergelijken met televisie”³, maar om een interactieve online internetapplicatie, waarbij de deelnemer stellingen moet beantwoorden. Het aanbieden van 'Stemtest 2014' wordt dus ook niet als een omroepdienst beschouwd.

Bijgevolg is de Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen niet bevoegd om zich uit te spreken over vermeende discriminatie of gebrek aan onpartijdigheid bij 'Stemtest 2014' en om het criterium, nl. lijsten indienen in alle kieskringen én parlementaire vertegenwoordigers hebben, dat werd gehanteerd bij de selectie van de politiek partijen en heeft geleid tot uitsluiting van PVDA+, te toetsen aan artikel 39 van het Mediadecreet.

Bovendien volstaat ook de opmerking van PVDA+ op de hoorzitting niet dat 'Stemtest 2014' als *framing* heeft gediend voor de verkiezingsprogramma's van VRT in aanloop naar 25 mei 2014, zonder aanduiding om welke programma's het precies gaat, opdat de Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen naar aanleiding van de voorliggende klacht alsnog ten gronde een uitspraak zou kunnen doen. Aangezien PVDA+ heeft nagelaten een specifieke uitzending aan te wijzen, kan geen verwijzing naar een televisieprogramma worden gemaakt. Uit artikel 12, 4°, van het Procedurebesluit blijkt immers duidelijk dat de uitzending waartegen wordt opgekomen specifiek moet worden aangeduid.

De klacht is derhalve onontvankelijk.

---

³ Zie overweging 24 van de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten.

OM DEZE REDENEN, DE VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

verklaart de klacht van de Partij van de Arbeid onontvankelijk.

Aldus uitgesproken te Brussel, op 28 mei 2014.

M. VAN LOKEREN
griffier

J. KAMOEN
voorzitter

Tegen deze beslissing kan beroep tot nietigverklaring worden aangetekend bij de Raad van State. Dat beroep moet worden ingesteld bij aangetekende brief binnen zestig dagen na de kennisgeving, overeenkomstig de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het besluit van de regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.